ΔΥΣΛΕΞΙΑ

ΕΙΝΑΙ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗ ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΠΟΥ ΣΥΝΕΠΑΓΕΤΑΙ ΠΟΛΛΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ
ΚΑΙ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ,
ΚΥΡΙΩΣ ΕΠΙΜΟΝΗ ΑΔΥΝΑΜΙΑ
ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ.

1η γνωστική μειονεξία:
ΤΟ ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

1.

Δεν επεξεργάζονται
εύκολα
τον προφορικό λόγο
και δεν φέρουν
σε συνειδητό επίπεδο
την ύπαρξη
και τη θέση
των φωνημάτων.

2.

Δεν αντιλαμβάνονται
την αυτονομία
των λέξεων.

3.

Δεν αντιλαμβάνονται
τη λειτουργία
του τόνου.

2η γνωστική μειονεξία:
ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ και ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΗΣ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

1. Δεν επεξεργάζονται εύκολα οτιδήποτε είναι **Γλωσσική** πληροφορία

2. Δυσκολεύονται στην **ταχεία** επεξεργασία.

3. Δυσκολεύονται στην απόκτηση **αυτοματοποίησης** γενικότερα.

ΤΟ ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ – ΟΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ

- **Κάνουν λάθη στην εκφορά πολυσύλλαβων η δύσκολων λέξεων**

  π.χ.
  μελομακάρονο (μελοκαμάρονο)
  κομπιούτερ (μπουκούτιερ)
  καμηλοπάρδαλη (καλημοπάδαρη)
  εγκυκλοπαίδεια(εκλοκυδέπια)
  θηριοδαμαστής (θηραμαδαστής)

- **Δυσκολεύονται υπερβολικά να μάθουν Γλωσσοδέτες ακόμα και στις μεγαλύτερες ηλικίες**.

ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΑ ΛΑΘΗ ΣΤΗ ΓΡΑΦΗ

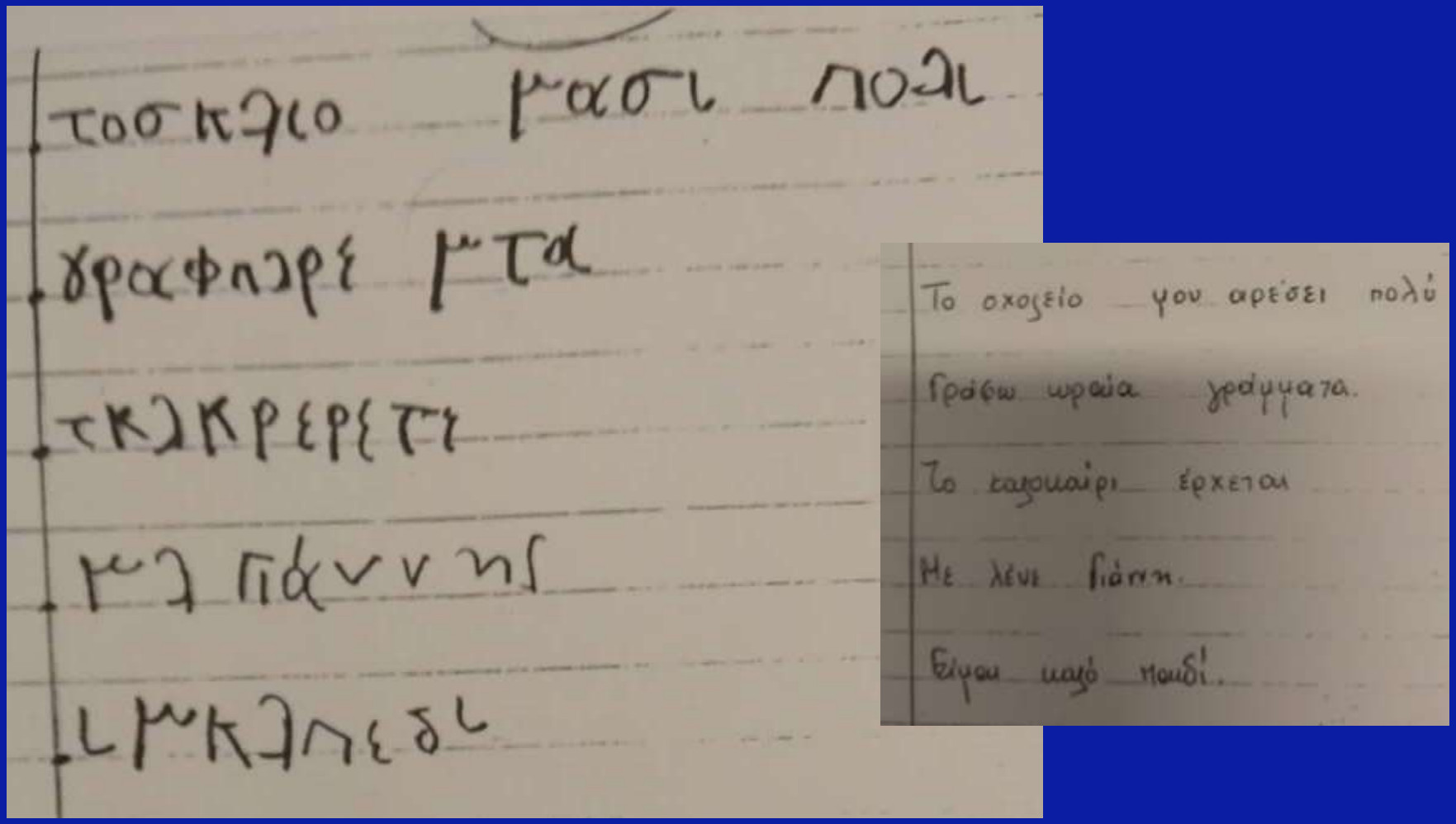

ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΑ ΛΑΘΗ ΣΤΗ ΓΡΑΦΗ

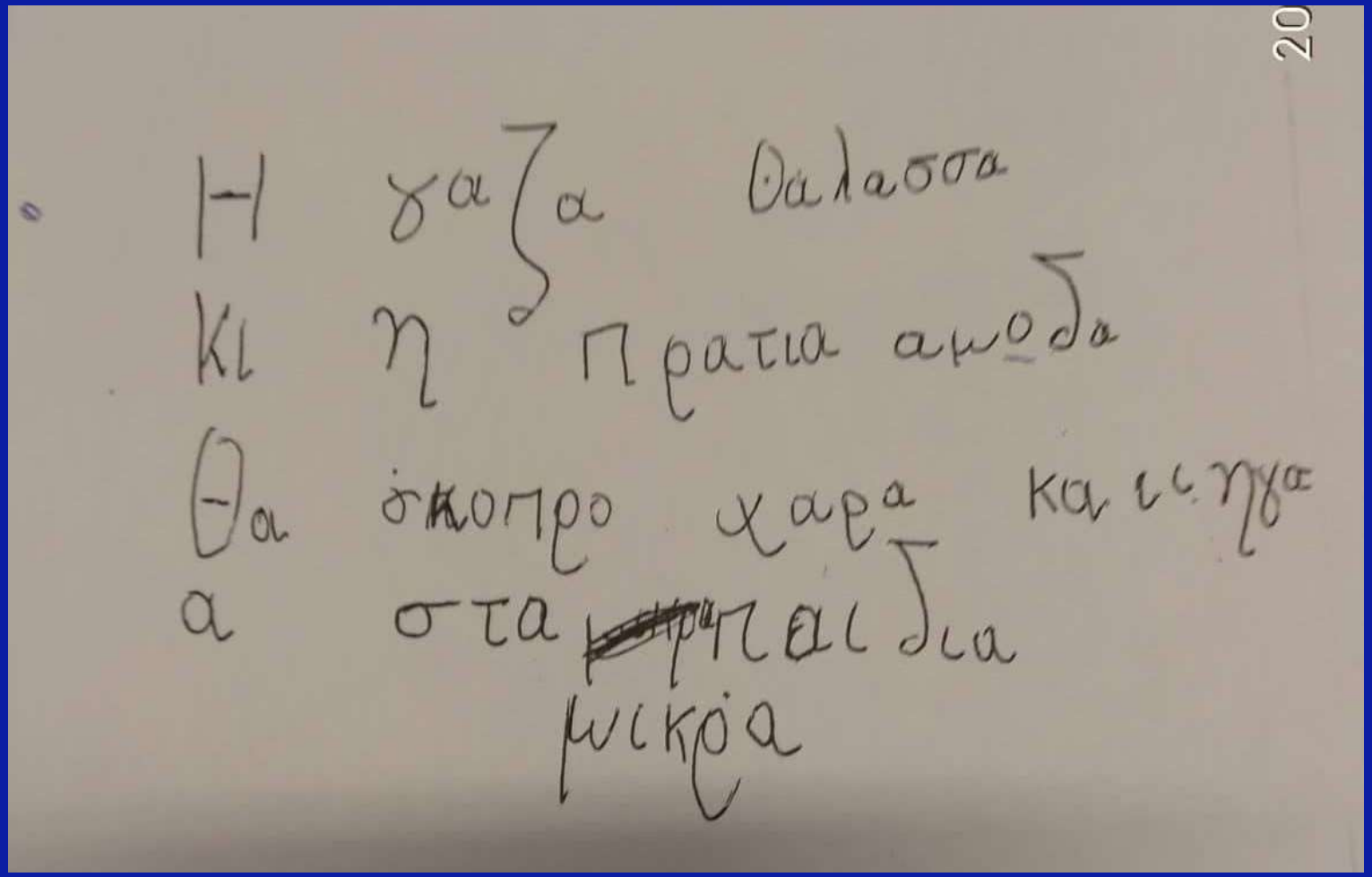

Ανάπτυξη ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗΣ
Β΄ ΦΑΣΗ: σε επίπεδο φωνήματος

- Ανάλυση λέξεων σε Φωνήματα
- Σύνθεση Φωνημάτων
- Διάκριση Ομοιοκαταληξίας – Ομοηχίας
- Χειρισμοί Φωνημάτων όπως:
  - αφαίρεση φωνήματος
  - πρόσθεση φωνήματος
  - αντιμετάθεση φωνήματος
  - αντικατάσταση φωνήματος κ.λπ.

ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ και ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΗΣ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

1. Δεν επεξεργάζονται εύκολα οτιδήποτε είναι **Γλωσσική** πληροφορία

2. Δυσκολεύονται στην **ταχεία** επεξεργασία.

3. Δυσκολεύονται στην απόκτηση **αυτοματοποίησης** γενικότερα.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ (verbal memory deficit)

Ποιο

είναι

Ποιο ;;;;;;

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ (verbal memory deficit)

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ

στην ΑΝΑΓΝΩΣΗ

στην ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

σε ΟΛΑ τα ΜΑΘΗΜΑΤΑ

στην ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ

και στη ζωή.

«ΑΝΟΙΞΤΕ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 54 ΚΑΙ ΓΡΑΨΤΕ ΣΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ 3 ΤΑ ΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΕΞΙΑΣ ΣΤΗΛΗΣ»

ΓΙΑΤΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΕΙ ΤΟΣΟ ΠΟΛΥ
ΚΑΙ ΔΕΝ ΠΡΟΣΕΧΕΙ;

ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΗΣ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ

στην ΑΝΑΓΝΩΣΗ και την ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

Στην Α΄ Τάξη Δημοτικού

ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΗΣ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ στην ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ και την ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΦΗ

Στην Α΄ Τάξη Δημοτικού δυσκολεύονται να μάθουν τα Γράμματα.

Αργότερα δυσκολεύονται να διαβάσουν συλλαβές και λέξεις, λένε π.χ. (γ-α, λ-α)

ΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ

ΓΙΑ ΝΑ ΒΟΗΘΗΘΟΥΝ;

Διδασκαλία των ΣΥΜΒΟΛΩΝ με την Εικονογραφική Μέθοδο

Τα γράμματα της Ελληνικής Γλώσσας διδάσκονται με Εικονογραφήματα τα οποία δείχνουν

το ΣΧΗΜΑ

του κάθε γράμματος

σε σχέση με τον ΗΧΟ, χωρίς τη μεσολάβηση συλλαβής ή λέξης.

Λέμε στο παιδί: Το γράμμα «σ» το ζωγραφίζουμε σαν το κεφάλι ενός άντρα, που φοράει ένα καπέλο. Είναι πατέρας δυο πολύ άτακτων παιδιών. Είναι πάρα πολύ κουρασμένος. Τα παιδιά του κάνουν τρομερή φασαρία με τις ατάξίες τους. Ο πατέρας τους θύμωσε πολύ. Τους φωνάζει πολύ δυνατά: «Σσσσσ .....!!! Ησυχία! Είμαι πάρα πολύ κουρασμένος».

Διδασκαλία των ΣΥΜΒΟΛΩΝ με την Εικονογραφική Μέθοδο

ζ

Λέμε στο παιδί: Το γράμμα «ζ» το ζωγραφίζουμε σαν μια φωλιά μικρών ζουζουνιών. Τα ζουζούνια είναι στη φωλίτσα τους που την έκαναν στην κουφάλα του κορμού ενός δένδρου και ζουζουνίζουν πάρα πολύ δυνατά. Κάνουν συνέχεια «ζ ζ ζ ζ ζ ζ ζ .....» όλη την ημέρα.

Διδασκαλία των ΣΥΜΒΟΛΩΝ με την Εικονογραφική Μέθοδο

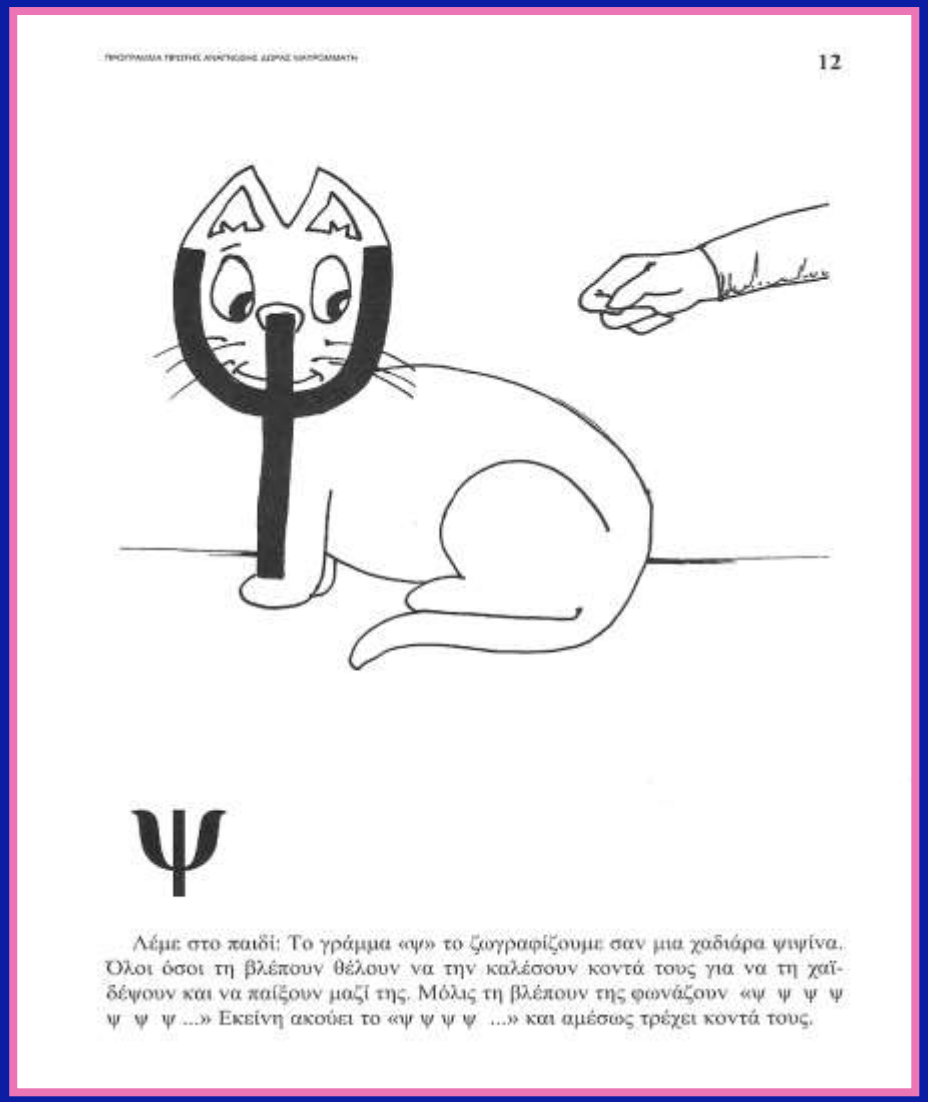

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΩΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΔΩΡΑΣ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ 12

ψ

Λέμε στο παιδί: Το γράμμα «ψ» το ζωγραφίζουμε σαν μια χαδιάρα ψιψίνα. Όλοι όσοι τη βλέπουν θέλουν να την καλέσουν κοντά τους για να τη χαϊδέψουν και να παίξουν μαζί της. Μόλις τη βλέπουν της φωνάζουν «ψ ψ ψ ψ ψ ψ ψ ...» Εκείνη ακούει το «ψ ψ ψ ψ ...» και αμέσως τρέχει κοντά τους.

Διδασκαλία των ΣΥΜΒΟΛΩΝ με την Εικονογραφική Μέθοδο

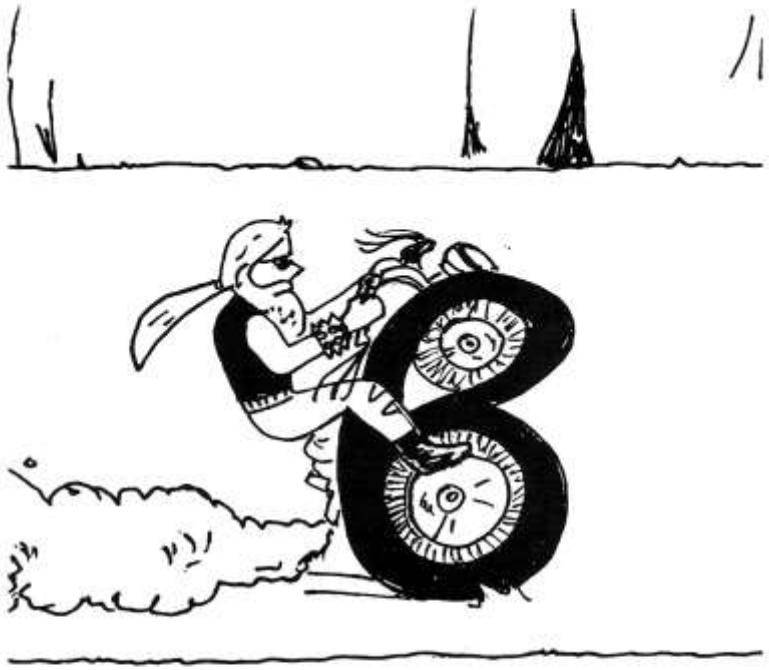

β

Λέμε στο παιδί: Το γράμμα «β» το ζωγραφίζουμε σαν μία μεγάλη μοντέρνα μηχανή που κάνει σούζες στον αέρα. Η μηχανή σηκώνεται όρθια στον αέρα και στέκεται στην μία ρόδα. Κάνει τρομερό θόρυβο και ενοχλεί τους γείτονες. Κάνει «β β β β β β β β β β β β .....» πολύ δυνατά. Όλοι οι γείτονες θυμώνουν.

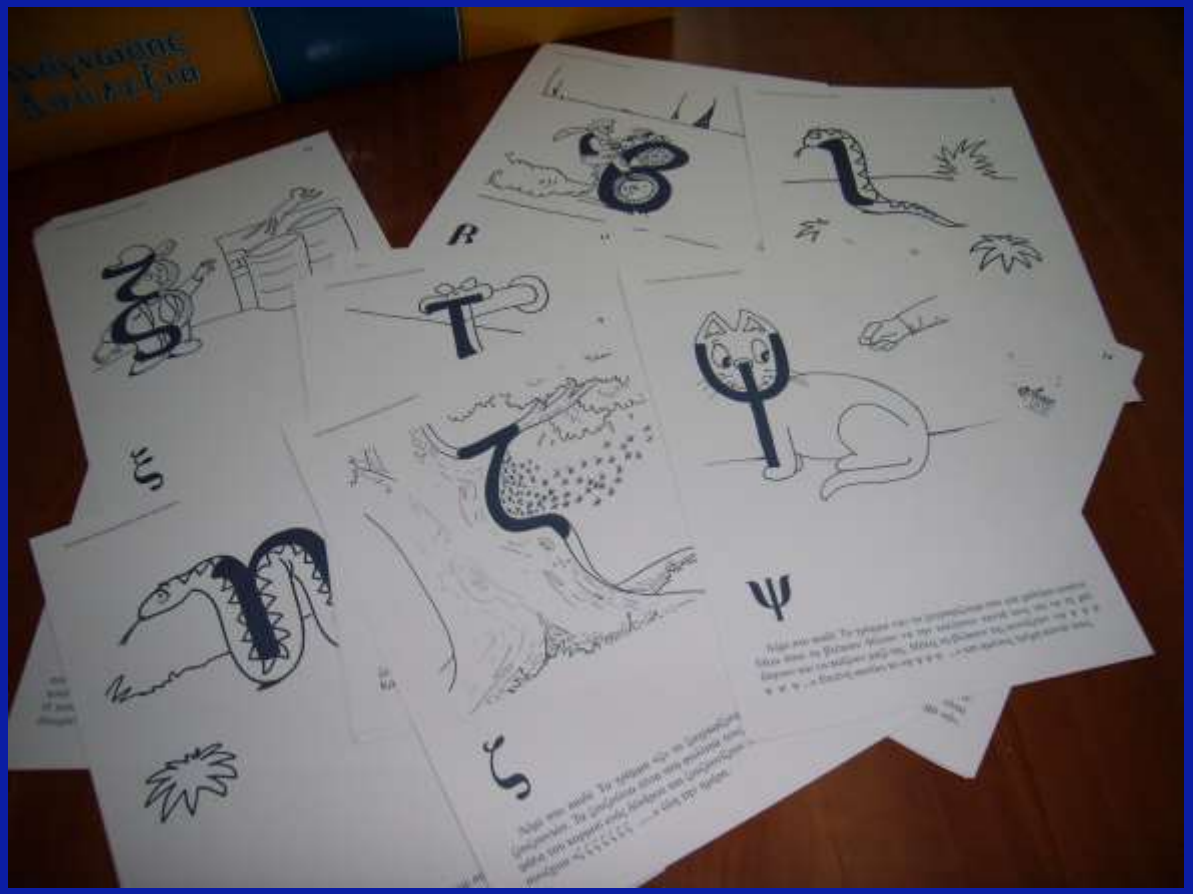

Πρώτα η σύνθεση 2 φθόγγων

σε συλλαβή του τύπου «σφ»

όχι λέξεις

όχι ανακατεμένες συλλαβές από την αρχή

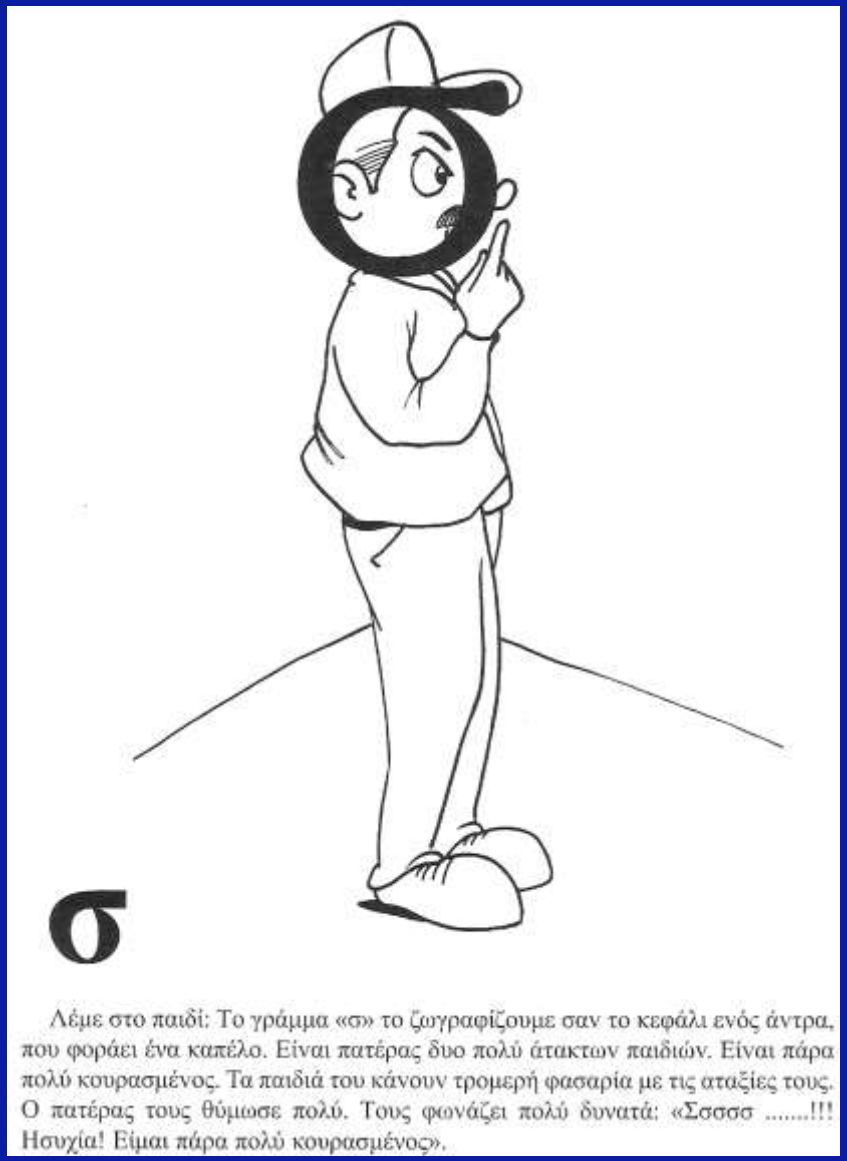

σα

σο

σι

ση

συ

σε

σω

σα	λα	μα	ρα
σο	λο	μο	ρο
σι	λι	μι	ρι
ση	λη	μη	ρη
συ	λυ	μυ	ρυ
σε	λε	με	ρε
σω	λω	μω	ρω

Μηχανισμός σύνθεσης 2 συλλαβών σε λέξη

βά-ζο	λάδι	λέξη	μήλο
βή-μα	λύση	μάτι	νύφη
γά-τα	μύτη	χώμα	ξύλο
δέ-κα	ράφι	βόδι	ρόδι
δώ-ρο	σάκα	βίδα	τάξη
ζή-τω	σύκο	ζώνη	χέρι
κό-ρη	γόμα	κότα	γάλα

πίσω
ζώνη
ψάρι
1-150
1-150
951-1050
1-119
1501-1
701-750
1251-1350

Τρισύλλαβες .... κ.λ.π.

καράβι

λιμάνι

σαλάτα

σημάδι

βαρέλι

ζάχαρη

κ.λπ.

Κατηγορίες λέξεων

- **Λέξεις με «ΣΦ»**
  - Δισύλλαβες
  - Τρισύλλαβες
  - Τετρασύλλαβες
- **Λέξεις με «ΣΣΦ»**
  - Δισύλλαβες
  - Τρισύλλαβες
  - Τετρασύλλαβες
- **Λέξεις με «ΣΣΣΦ»**
  - Δισύλλαβες
  - Τρισύλλαβες
  - Τετρασύλλαβες

Λέξεις με μπ, ντ, τσ, τζ, γκ, γγ

- Δισύλλαβες
- Τρισύλλαβες
- Τετρασύλλαβες

Λέξεις με μπρ, ντρ, γκρα, γγρ, μπλ, ντλ, γκλ, γγλ κ.λπ.

- Δισύλλαβες
- Τρισύλλαβες
- Τετρασύλλαβες

Λέξεις με τελικό σίγμα (ς)

- Δισύλλαβες
- Τρισύλλαβες
- Τετρασύλλαβες

Λέξεις με αρχικό φωνήεν

- Δισύλλαβες (έ-λα)
- Τρισύλλαβες
- Τετρασύλλαβες

Λέξεις με αι, οι, ει, ου

- Δισύλλαβες
- Τρισύλλαβες
- Τετρασύλλαβες

Οι φυσιολογικές φάσεις της ανάπτυξης της δεξιότητας για ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

Αρχικά, όταν γράφει

λέξεις –σφ- (π.χ. μέλι, καραμέλα)

λείπουν μερικά γράμματα,

είτε σύμφωνα

είτε φωνήεντα.

Οι φυσιολογικές φάσεις της ανάπτυξης της δεξιότητας για ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

Όταν αργότερα
καταφέρει να γράφει τις λέξεις τύπου –σφ-
και θα είναι όλες σωστές φωνολογικά ...
τότε παρατηρούμε
ότι στις λέξεις με συμπλέγματα
τύπου –σσφ- (π.χ. βροχή, κάδρο)
λείπει το ένα σύμφωνο.

Όταν αργότερα στις λέξεις –σσφ- (π.χ βροχή)

θα είναι όλα σωστά ...

τότε θα παρατηρούμε ότι στις λέξεις –σσσφ-(π.χ. κάστρο)

θα λείπει το ένα σύμφωνο.

Όταν αργότερα στις λέξεις με –σσσφ- (π.χ. κάστρο)

θα όλα είναι σωστά ...

τότε θα παρατηρούμε ότι στις λέξεις με μπ, ντ, γκ, γγ, τζ,

θα υπάρχουν παραλείψεις

(π.χ πότα αντί μπότα, τουλάπα αντί ντουλάπα)

Προς το τέλος

θα τα γράφει όλα σωστά

αλλά θα τα ψιθυρίζει, θα τα ... «λέει από μέσα του».

Και τελικά - τελικά

Θα τα γράφει όλα σωστά

χωρίς να ψιθυρίζει τα γράμματα για να τα βρει.

Δεν βάζει καθόλου

τόνους ή δεν τονίζει σωστά.

Τι πρέπει να γίνει;

Δεν τονίζει σωστά. Τι πρέπει να γίνει;

τά τα

τα τά

Η λειτουργία του Τόνου

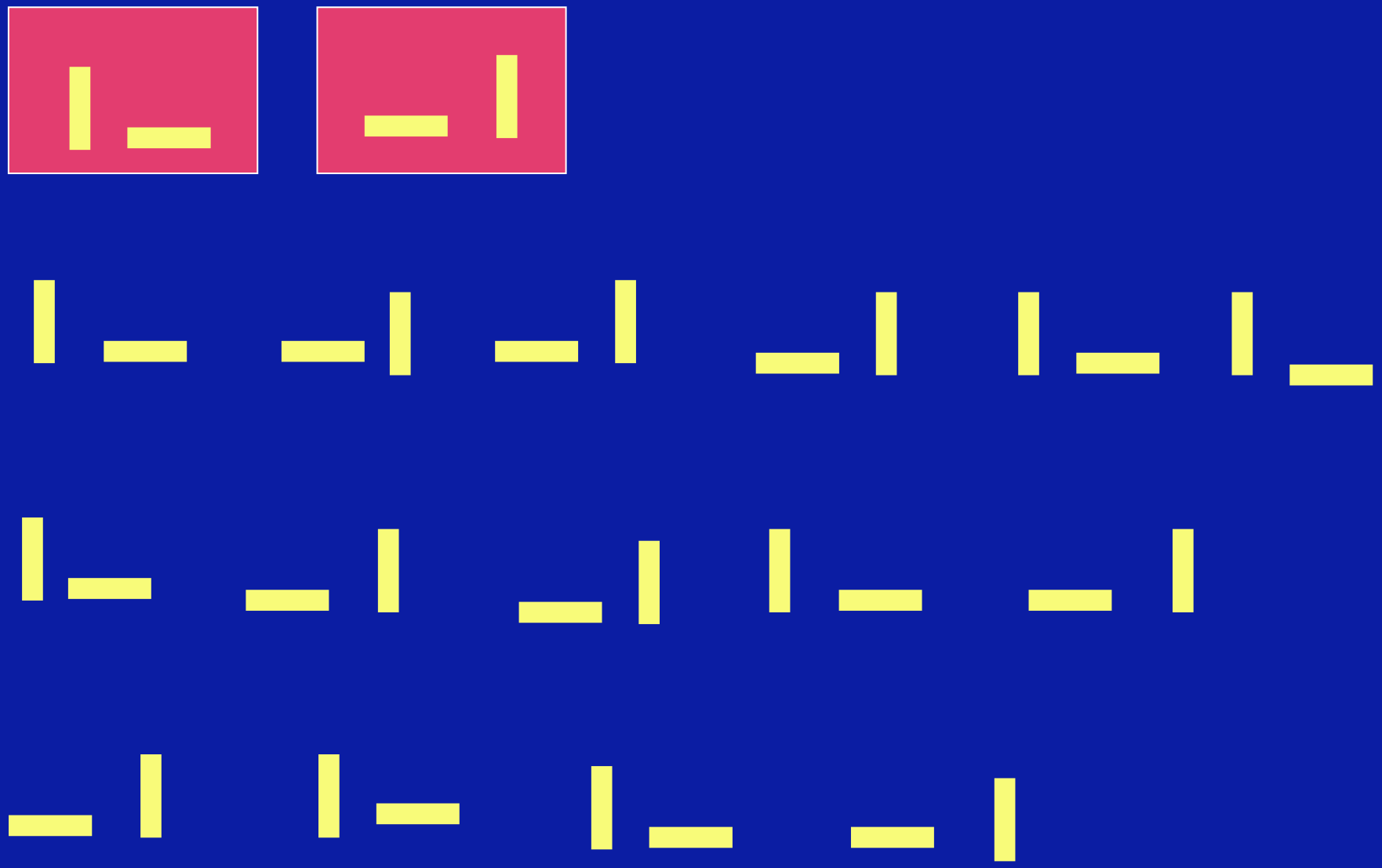

Κολλάει τις λέξεις

μεταξύ τους.

Τι πρέπει να γίνει;

Κολλάει τις λέξεις μεταξύ τους.
Τι πρέπει να γίνει;

Εργαζόμαστε προφορικά

με σκοπό

την αντίληψη της αυτονομίας

των λέξεων.

Για την Ανάγνωση …
τι πρέπει να γίνει;

Γιατί είναι
η ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ
το κλειδί
για την ανάγνωση;

Για την Ανάγνωση … τι πρέπει να γίνει;

ταιλλη ονυαικσαι τασσιρωλλωι περη βαιρρα.

Αιμ μυσξαιρ ουμαδειαδει κασηα ουμαιθω

βεισμ αίνειτα χαίροιακαι αικκή νηδαίρρ

νυμαιώλλει τειστοι

Για την Ανάγνωση τι πρέπει να γίνει;

Τελειώνει η εξέταση βγάζει το ρολόι της και παίρνει τη βέργα. Εμείς που ξέρουμε τη διαδικασία απλώνουμε φοβισμένα τα χέρια μας και εκείνη μας δέρνει με όλη της τη δύναμη.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ προφορικά

Ουσιαστικά

ό,τι βλέπω

ό,τι ακούω

πρόσωπο – ζώο – πράγμα

- αρσενικά – θηλυκά – ουδέτερα

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ προφορικά

Ρήματα (κάτι κάνω, κάτι νιώθω)

Πρόσωπα, και Χρόνοι

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ προφορικά

Επίθετα

Ζευγάρια: επίθετο + ουσιαστικό

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

Ουσιαστικά - Επίθετα

Αρσενικά + Θηλυκά

με –ης/-η

Ουδέτερα

Με εύκολα γράμματα

Ρήματα

με -ει

οι πολλοί (οι)

των πολλών (ων)

των

των

των

Ρήματα – κάτι κάνω – κάτι νιώθω - **ει**

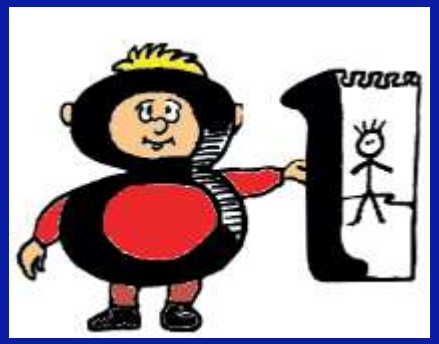

κάτι κάνει

κάτι κάνει

κάτι κάνει

κάτι κάνει

κάτι κάνει

κάτι κάνει

Διδασκαλία ορθογραφίας
εξατομικευμένα
με ειδική μέθοδο για τη Δυσλεξία
από εξειδικευμένο εκπαιδευτικό

Σαν το καραγκιόζη
στυχει-μουσική, διονίσης, εοββόωουλος
κοίνο ωου με τρώει κάνο ωου με
σόζει ειναι ωου ονειρευομαι σαν
το καραγκιόζη φοίλους και εχθρούς
στης φρυχτές μου πλάτες όμορφα
να σήκονα σαν να ταν εωιβάτες
λευκό μου σεντονάκη λάμωα μου
τρελεί.
ωια αγάωη τάχα μας φυλλάει
βάλαι στη σκεία σου τούτο το
ωαιδή ωου δεν έχει αωόγε
ωου να ωάει ωου να ωάει.

Άκουσμα της λέξης

ΑΜΕΣΟΣ ΔΡΟΜΟΣ:
Ανάκληση από το «Οπτικό Λεξικό»
ή
ΕΜΜΕΣΟΣ ΔΡΟΜΟΣ:
Φωνημική - Γραφημική μετάφραση

Η γραφή της λέξης

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ

Εικονογραφική / Γλωσσολογική

Εύκολα και δύσκολα

- Εύκολα γράμματα
- ι
- ο
- ε
- Σύμφωνα
- γκ

- Δύσκολα γράμματα
- η, υ, ει, οι
- ω
- αι
- λλ, μμ, κκ, ρρ, …….
- γγ
- αυ, ευ

Εύκολα και δύσκολα

- Εύκολα γράμματα

ΜΕΝΟΥΝ

ΟΠΩΣ ΕΙΝΑΙ

- Δύσκολα γράμματα

ΕΙΝΑΙ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΜΕ ΕΙΔΙΚΟΥΣ

ΚΑΝΟΝΕΣ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ
για τις βασικές καταλήξεις

1) Αρσενικά & Θηλυκά : η

2) Ρήματα: ει

Όλα τα άλλα είναι ΕΥΚΟΛΑ

Κάτι κάνει

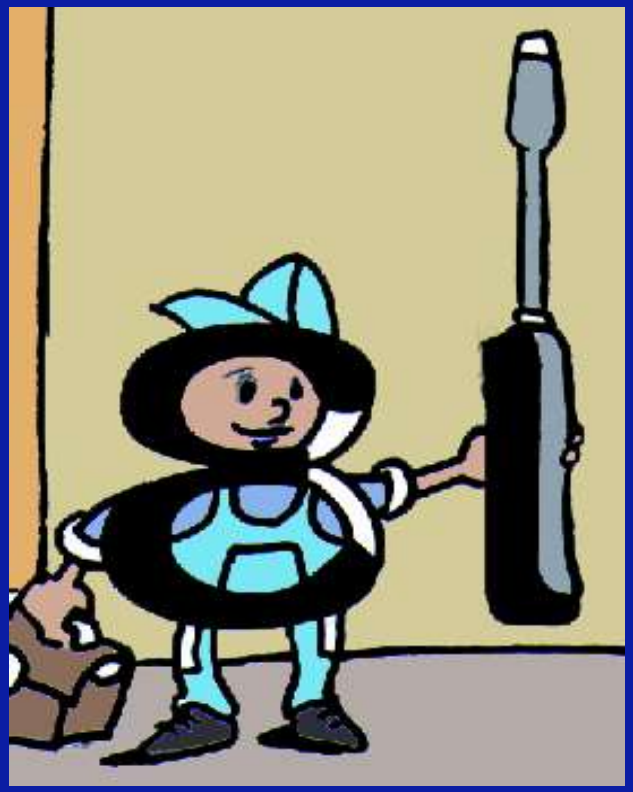

οι πολλοί (οι)

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

Υπάρχει αυστηρά δομημένο σύστημα μορφολογίας γλώσσας, με συγκεκριμένους κανόνες.

Τα σύμβολα των φωνημάτων « η, υ, ει, οι, ω, αι, ββ, γγ, κκ, λλ, μμ, νν, ππ, ρρ, σσ, ττ, ευ, αυ » έγιναν ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ.

Κάθε ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ έχει γραμμή σχεδιασμού ακριβώς το σχήμα του γράμματος.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

Η εικονογράφηση της λέξης αναπαριστά τη **σημασία** της.

Δημιουργήθηκε μια **νέα** «γραπτή γλώσσα»: ανάμιξη εικονογραφικού & αλφαβητικού συστήματος γραφής.

Διδάσκουμε δημιουργώντας ισχυρούς **συνειρμούς** ανάμεσα στην εικονιζόμενη ιστορία και στα γράμματα με τα οποία γράφεται η λέξη.

Η ορθογραφία απομνημονεύεται εύκολα γιατί αλλάζει το **είδος** της πληροφορίας που πρέπει να απομνημονευθεί από το δυσλεξικό παιδί.

Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

β) Το «δύσκολο γράμμα» στις <u>περισσότερες</u> λέξεις είναι σχεδιασμένο με ΚΑΝΟΝΕΣ και ΜΟΝΑΔΙΚΟ τρόπο.

<u>Παραδείγματα</u>

1. Το «υ» είναι άντρας.
2. Το «η» είναι γυναίκα.

Το «υ» είναι άντρας, το «η» γυναίκα

Το «υ» είναι άντρας, το «η» γυναίκα

Το «υ» είναι άντρας, το «η» γυναίκα

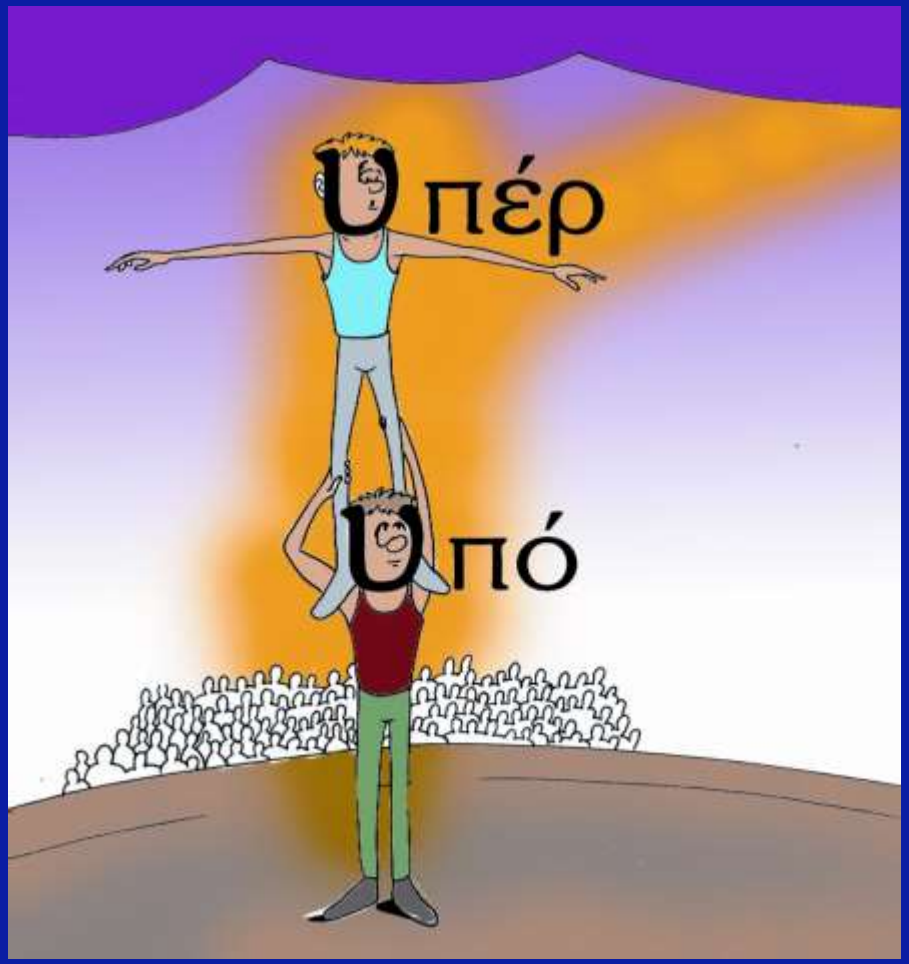

Το «ει» γίνεται άνθρωπος (ε) που κρατάει στο χέρι του κάτι που μοιάζει με γιώτα (ι)

Το «ει» γίνεται άνθρωπος (ε) που κρατάει στο χέρι του κάτι που μοιάζει με γιώτα (ι)

ΠΑΡΑΓΩΓΑ με «ΔΥΣΚΟΛΗ» ΕΝΝΟΙΑ

- γνώση
- γνώμη
- ανάγνωση
- αναγνωστικό
- γνωσιθηρία

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ

στενοχωρώ	στεν-ο-χωρ-ώ	(στενός + χώρος)
συγχωρώ	συγ-χωρ-ώ	(συν + χωρώ)
ψύχραιμος	ψύχρ-αιμ-ος	(ψυχρό + αίμα)

Διδάσκονται οι έννοιες με συζήτηση και παραδείγματα

π.χ.

χώρος : χωρισμός, στενοχωρώ, συγχωρώ

μεταλλείο: εκμετάλλευση

δύση: υποδύομαι, ένδυμα, ντύνω, άδυτα

ανοίγω: Άνοιξη

ύπνος: έξυπνος

αίμα: ψύχραιμος

κατοικία: οικονομία

πληγή: έκπληξη, πλήκτρο, πλήξη

πειράζω: πείρα, πείραμα

άλλος: άλλοθι, έξαλλος, αλλά, υπάλληλος

λύνω: διάλυμα, λύτρα, απολυτήριο

ΜΟΡΦΗΜΑΤΑ

Φέρουν ή προσδίδουν ΣΗΜΑΣΙΑ στη λέξη που περιέχονται και είναι:

- Θεματικά (μυρ-)
- Παραγωγικά (-ιζ-, -ιστ-, -ισμ-, -ωδ-, -ικ-)
- Καταληκτικά (-ω, -α, -ος, -η, -ο)
- Προθήματα (ε-, ξε-, συν-)
- Προθέματα (α-)

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ

Τα δυσλεξικά παιδιά δυσκολεύονται να κατανοήσουν την σημασία που φέρουν ή προσδίδουν στη λέξη τα μορφήματα.

-ιζ-

φόβ-ος

φοβ-ίζ-ω
φοβ-ίζ-εις
φοβ-ίζ-ει

φοβ-ίζ-ουμε
φοβ-ίζ-ετε
φοβ-ίζ-ουν

τόν-ος

τον-ίζ-ω
τον-ίζ-εις
τον-ίζ-ει

τον-ίζ-ουμε
τον-ίζ-ετε
τον-ίζ-ουν

Πρόθημα - Θέμα - Παραγωγικό Μόρφημα - Κατάληξη

-ίζ-

-ισ-

-ισμ-

-ιστ-

-ιστρ-

- εξ-αερ-ισμ-ός (αέρας)
- πλούτ-ισ-αν (πλούτος)
- ξε-σκόν-ισμ-α (σκόνη)
- θα ανθ-ίσ-ει (άνθος)
- έχει γκρεμ-ιστ-εί (γκρεμός)
- κερδ-ισμ-έν-ος (κέρδος)
- όταν σκαλ-ιστ-εί (σκαλί)
- καπν-ίστρ-ι-α (καπνός)

Πρόθημα - Θέμα - Παραγωγικό Μόρφημα - Κατάληξη

- ανα-νε-ών-ω (νέ-ος)
- μορφ-ών-ω (μορφ-ή)
- απλ-ών-ω (απλ-ός)
- εν-ών-ω (έν-α)
- καρφ-ών-ω (καρφ-ί)
- κουμπ-ών-ω (κουμπ-ί)

Παραγωγικά Μορφήματα

- -ων-ω
- -ων-εις
- -ων-ει
- -ων-ουμε
- -ων-ετε
- -ων-ουν

- -ιζ-ω
- -ιζ-εις
- -ιζ-ει
- -ιζ-ουμε
- -ιζ-ετε
- -ιζ-ουν

- -αιν-ω
- -αιν-εις
- -αιν-ει
- -αιν-ουμε
- -αιν-ετε
- -αιν-ουν

- -ευ-ω
- -ευ-εις
- -ευ-ει
- -ευ-ουμε
- -ευ-ετε
- -ευ-ουν

Γιατί ο δυσλεξικός χρειάζεται να μάθει ορθογραφία

α) όταν υπάρχουν όλα αυτά τα τεχνολογικά μέσα και

β) εφόσον μπορεί να εξετάζεται προφορικά;

Από το παιδί …

Το να μάθει ένας δυσλεξικός ορθογραφία δεν έχει να κάνει μόνο με την κοινωνική αποδοχή ή τον ψυχολογικό παράγοντα, αλλά με κάτι περισσότερο. Έχει να κάνει με τη δομή της σκέψης και της έκφρασης.

Όταν ένας δυσλεξικός καλείται να εκφραστεί προφορικά, ακόμα και έτσι ο λόγος του πολλές φορές μπορεί να μη βγάλει νόημα, να μην έχει δομή, να είναι όλα ανάκατα μέσα στο μυαλό του και το αποτέλεσμα να είναι μια αποτυχημένη προσπάθεια έκφρασης παρότι προφορική.

Αντιθέτως εάν μάθει ορθογραφία (με όσες δυσκολίες προϋποθέτει αυτό) και μάθει να δομεί τον γραπτό λόγο του αυτό επηρεάζει άμεσα και τον προφορικό του λόγο.

- Η Μέθοδος προσφέρει ένα “Λεξικό” μετατροπής της ορθογραφίας των λέξεων, που υπό τις συνήθεις συνθήκες απαιτεί καλή μνήμη λεκτικών και γραφικών πληροφοριών, σε ένα σύστημα με εικόνες που επικαλείται το συναίσθημα, συνδέεται με σαφή τρόπο με το νοηματικό περιεχόμενο της λέξης

  και το βασικότερο υπακούει σε λίγους (!), απλούς(!), και καθολικά (!) εφαρμόσιμους κανόνες!

Η διδασκαλία της ανάγνωσης & της ορθογραφίας προκαλεί αλλαγή στην εγκεφαλική λειτουργία του δυσλεξικού.

Reading instruction not only improves reading ability, but actually changes the brain's functioning.

Bennett Shaywitz, M.D., Sally Shaywitz, M.D, Yale University, New Haven, Connecticut.

... brain can permanently rewire itself and overcome reading deficits, if students are given 100 hours of intensive remedial instruction.

Carnegie Mellon University, ScienceDaily (Aug. 7, 2008)

Πλαστικότητα εγκεφάλου

Η διαφορετική δομή και λειτουργία
του εγκεφάλου
καθορίζεται
από την αλληλεπίδραση
των γονιδίων
με το περιβάλλον.

Πλαστικότητα εγκεφάλου

Πλαστικότητα εγκεφάλου σημαίνει,
ότι ανάλογα με το πώς αλληλεπιδρά το περιβάλλον
με την υπάρχουσα δομή και λειτουργία του εγκεφάλου
μπορεί να την τροποποιήσει
στα πλαίσια που το επιτρέπει και ο γονότυπος του ατόμου
(το σύνολο των γονιδίων).

Πλαστικότητα εγκεφάλου

Η έγκαιρη διάγνωση και υποστήριξη
μπορεί να οδηγήσει
π.χ. μια οριακή περίπτωση
στο να μην φτάσει ποτέ
σε μη λειτουργικό σημείο.

Γιατί ο δυσλεξικός χρειάζεται να μάθει ορθογραφία;;;;

Γλώσσα και Σκέψη είναι αλληλένδετα.
Το ένα χωρίς το άλλο δεν αναπτύσσεται
ως εκεί που θα μπορούσε
με βάση την νοημοσύνη.

Επίσης, η ετυμολογία
χωρίς την νοερή εικόνα της μορφής (ορθογραφία)
δεν γίνεται απόλυτα κατανοητή.

Τότε όμως …. γιατί ο δυσλεξικός χρειάζεται να μάθει ορθογραφία;;;;

- Εφόδιο ζωής
- Αυτοεκτίμηση – αυτοπεποίθηση

ΑΥΤΟΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ

Αυτοματοποίηση

αποκτάται μόνο

με τη συχνή επανάληψη

της ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ !!!

Στρατηγικές απομνημόνευσης

1. Συνειρμοί συσχέτισης
2. Υπερισχύοντα χαρακτηριστικά
3. Επαναλήψεις σωστά οργανωμένες
4. “Lessons in lesson” με 2’ διακοπή
   δηλαδή πολλά «μικρομαθήματα» με πολλές αρχικές - τελικές χρονικές περιόδους!

Δυσλεξία - Δυσορθογραφία

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΥΣΛΕΞΙΑ

- Χαμηλή αυτοεκτίμηση (self esteem)
- Ντροπή / Φοβούνται να εκτεθούν
- Αναμένουν αποτυχία σε όλα
- Διάσπαση προσοχής
- Άρνηση – αποφυγή
- Αίσθηση μη ελέγχου
- Παθητική συμπεριφορά
- Αταξία
- Συμπεριφορά “clown”

Ο ΔΥΣΛΕΞΙΚΟΣ ΜΑΘΗΤΗΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

- Να κάθεται στα πρώτα θρανία.
- Να κάνουμε ελκυστική, παραστατική παράδοση μαθημάτων.
- Να χρησιμοποιούμε απλό, παιδικό, κατανοητό λόγο.
- Να εξηγούμε τις ασαφείς λεπτομέρειες του περιεχομένου.

Ο ΔΥΣΛΕΞΙΚΟΣ ΜΑΘΗΤΗΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

- Να υπενθυμίζουμε την έννοια των όρων παράλληλα με την επιστημονική ορολογία.
- Να τον ρωτάμε συχνά ερωτήσεις που ξέρουμε ότι μπορεί να απαντήσει.
- Να δίνουμε χρόνο.
- Να διατηρούμε την προσοχή του κάνοντας ερωτήσεις ή προτείνοντάς του συμμετοχή σε δραστηριότητες.

Ο ΔΥΣΛΕΞΙΚΟΣ ΜΑΘΗΤΗΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

- Συνεργαζόμαστε αρμονικά με τους γονείς.
- Δεν ενοχοποιούμε τους γονείς.
- Δεν προσπαθούμε να τονίσουμε ότι δεν φέρουμε ευθύνη για την «αποτυχία» του μαθητή.
- Εμπνέουμε στους γονείς σεβασμό στην μοναδικότητα και τις ιδιαιτερότητες του παιδιού.
- Το σχολείο πρέπει να λειτουργεί σαν «σύστημα».

ΔΥΣΛΕΞΙΚΟΣ ΜΑΘΗΤΗΣ & ΜΕΛΕΤΗ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

- Οπωσδήποτε “μαζί” με κάποιον που ξέρει
- Περιγραφή, με απλό και παραστατικό λόγο.
- Σχεδιαγράμματα, περιλήψεις
- Σημειώσεις, παρατηρήσεις, χρώματα, υπογραμμίσεις
- Επικέντρωση στα σημαντικά και ουσιώδη
- Μνημονικές τεχνικές για τη δημιουργία συνειρμών

Εννοείται πως σας θυμάμαι !!

Ποτέ δεν πρόκειται να σας ξεχάσω.

Ήσασταν η πρώτη γυναίκα που πίστεψε σε εμένα τότε που όλες οι καθηγήτριες με είχαν για χαζό κι ακόμα σας ευχαριστώ διότι μέσα από τα μαθήματα που κάναμε και τις συζητήσεις έγινα καλύτερος και πιο ήρεμος άνθρωπος .